

Jems ndê bapia **Yom whê bapia dindec sa-ŋga**

Namalac naŋ to bapia dindec, naŋ ndê ɻaâe Jems. In ɻgac bata naŋ yob lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga naŋ sêndöc malac Jerusalem (Apo 15:13). Lau tigauc daêsam gauc gêm bu Jems in Pômdau Yisu asi (Mak 6:3).

Jems to bapia dindec têŋ lau sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi-ŋga naŋ sêndöc babalip yêc lau naŋ lau Israel dom, naŋ si gameŋ. In sam ɻac bu lau naŋ sêsa akêŋ gôlôwac Israel-ŋga si toŋ 12 (1:1), ma bocdinaj lau ɻatô gauc gêm bu mboe in to bapia dindec têŋ lau Israel-ŋga naŋ sêlhö su yêc malac Jerusalem têŋ ndoc lau sêkêŋ kisa ɻac (Apo 8:1; 11:19). Ma lau ɻatô gauc gêm bu bapia dindec gic waê lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ, lau Israel-ŋga, ma lau gameŋ apa-ŋga sêwhiŋ.

In ndê bapia dau hêganôŋ lêŋ ti sakin ɻayham naŋ gic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ɻawaâe. In bu kêŋ puc ɻac bu sêtôc si sêkêŋ whiŋ ɻandô tiawê, ma bu sêhu mêtê sac-sac hoŋ siŋ. Jems bu tôc asê bu lau si sêkêŋ whiŋ in gêŋ naŋ sêşôm ɻa whasun ɻambwa dom, magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ ɻandô, naŋ si lêŋ ti sakin oc tôc gêŋ dau asê tiawê.

Jems gic hu ndê bapia

¹ Aö Jems naŋ gam akiŋ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, gato yom dindec têŋ mac lau akêŋ whiŋ

Yisu-ŋga, naŋ asa akēŋ gôlôwac Israel-ŋga tonj 12, mac lau naŋ andöc babalip yêc lau apa si gameŋ. Acsalô têŋ mac hoŋ.

Dahôc ŋawapac ti atac lu-lu dom

² O anen asidôwai. Gêŋ wapac me lêtôm bu tap mac sa, naŋ alic nditôm gêŋ atac ŋayham-ŋga. ³ Mac anyalê bu gêŋ bocke naŋ kêsahê mac nem akēŋ whinj, naŋ gêm mac sa bu alhac ŋaŋga. ⁴ Ma mac bu ati lau alhac ŋaŋga-ŋga, dec oc ndic dabiŋ mac atôm gwalam akwa akēŋ whinj-ŋga, ma mac oc apônda gêŋ daŋ dom. ⁵ Magoc mac nem asa bu pônda gauc, naŋ teŋ Anötö bu kêŋ gauc têŋ am, ma inj oc kêŋ. Bu Anötö inj mwasiŋ ŋadau, ma oc lic ŋamalac naŋ teŋ gêŋ têŋ inj, naŋ sac dom, inj oc kêŋ gêŋ têŋ inj ti atac whinj. ⁶ Magoc têŋ ndoc am teŋ gêŋ dau, naŋ teŋ ti atac lu-lu dom. Teŋ ti kêŋ whinj bu am oc tap ŋandô sa. Asa naŋ teŋ gêŋ ti atac lu-lu, naŋ gitôm gwêc naŋ mbu gêli sa ma pi sip ŋapanj. ⁷ Inj ŋamalac kaiŋ dinaj, gauc nem bu inj oc kôc gêŋ daŋ yêc Pômdau dom. ⁸ Inj ŋamalac gauc lu-lu-ŋga, ma kôm ndê gêŋ hoŋ bambaliŋ.

Dahê gauc pi mone ti wapa ŋapanj dom

⁹ Mac asidôwai naŋ lau waêm mba ma lau ŋalôm sawa, aö wasôm têŋ mac bu atac ŋayham sa, bu Pômdau gêlic mac atôm lau tiwaê tu mac nem akēŋ whinj-ŋga. ¹⁰ Ma mac lau ti lêlôm, Anötö bu êŋgwiniŋ mac, goc atac ŋayham sa. Ahê gauc pi mac nem mone ti wapa dom. Bu gêŋ dau oc ninga gitôm a ŋamlha ŋayham, naŋ ¹¹ ac pi ti ŋandê atu, ma pec e ŋamlha kêsôlô, dec

ηamlha ηayham dau pacndê. Ma ηalēŋ tigen, lau ti lêlôm naŋ sem gweleŋ ηapan tu sêtap mone sa-ŋga, naŋ oc sêniŋga bocdinaj.

Lêtôm ti saê

¹² Asa naŋ bu lhac ηangā tēŋ n̄doc iŋ kēsahê lêtôm ti saê, naŋ oc tap Anötö n̄dē mwasiŋ sa, bu ηawapac dau kōm iŋ hu n̄dē kēŋ whiŋ siŋ dom, ma Anötö oc kēŋ iŋ n̄dōc tali ηapan. Naoli dau dinaŋ Anötö gic bata su bu kēŋ tēŋ lau naŋ atac whiŋ iŋ naŋ.

¹³ Namalac daŋ bu lêtôm tap iŋ sa, naŋ hē gauc bu Anötö kēŋ lêtôm tēŋ iŋ lec dom. Bu gēŋ daŋ gitôm dom bu êntôm Anötö, ma Anötö dau kêtôm ηamalac daŋ dom. ¹⁴ Mba! Lêtôm ηahu sip ηamalac dau n̄dē atac galac, naŋ kēŋ gauc tēŋ iŋ ma kêtôm iŋ bu kōm sac. ¹⁵ Ma ηamalac naŋ sôc atac galac ηapu, naŋ kōm mêtê sac. Ma ηamalac naŋ kōm mêtê sac, naŋ wêkaiŋ seŋ mbac n̄du-ŋga.

¹⁶ Bocdinaŋ aneŋ asidôwai atac whiŋ-ŋga, ayob daôm bu lau daŋ sênsau mac dom. Lêtôm meŋ akēŋ Anötö dom. Mba! ¹⁷ Damaŋ undambê-ŋga, naŋ kēŋ ηawê hoŋ sêlhac umboŋ, naŋ mwasiŋ ηayham hoŋ ηadau, ma gēŋ ηayham hoŋ naŋ datap sa, naŋ meŋ akēŋ iŋ n̄dē. Tôm bêc hoŋ ac pi ma sip tiyham, ma ac ηa-ayuŋ yêc teŋ dom. Magoc Anötö gitôm ac ηa-ayuŋ dom. Inj kōm gēŋ ηayham eŋ tu êmwasiŋ yac-ŋga, ma kac n̄dē awha kwi-kwi dom. ¹⁸ Ma iŋ kēŋ iŋ n̄dē yom ηandô sip yac neŋ ηalôm tu bu kōm yac dati lau wakuc, datôm gēŋ hoŋ naŋ iŋ kēŋ, naŋ si ηandô mbêc.

Dan̄gô mêtê ti dakôm ɻandô sa

19 O aneŋ asidôwai atac whin̄-ŋga, aŋgô su naŋ. Atisa ɻagahô tu asôm daôm nem yom-ŋga dom, magoc akêŋ danjam lau ɻatô si yom ɻapep muŋ. Ma ayob daôm bu atac ɻandê ɻagahô dom. **20** Bu ɻamalac si atac ɻandê kalhac ɻac ahuc e sêso lêŋ gitêŋ naŋ Anötö tac whin̄. **21** Tu dinaj-ŋga dec aö wasôm têŋ mac bu mêtê ɻadômbwi ma mêtê sac hoŋ naŋ kêsôwec tiatu yêc gameŋ nom-ŋga, naŋ ahu siŋ! Aŋgwiniŋ daôm ma akôc Anötö ndê mêtê naŋ sic dulu têŋ mac su, naŋ sa sip nem ɻalôm e tidôŋ, bu yom dau gitôm bu nem mac si.

22 Mac bu aŋgô Anötö ndê yom ɻambwa, dec oc aŋsau daôm. Aŋgô ma akôm ɻandô sa! **23** Asa naŋ ɻgô mêtê magoc kôm ɻandô sa dom, naŋ gitôm ɻamalac naŋ tôc gwaniŋ sip busunôm bu lic dau aŋgô andô. **24** Iŋ gêlic su, goc sa gi ma ɻagahô kêlhiŋ aŋgô andô siŋ. **25** Magoc asa naŋ tôc gwaniŋ Anötö ndê yomsu ɻandô* naŋ kêgapwêc yac su yêc mêtê sac, ma sôc ɻapu ti gauc gêm ɻapaŋ, naŋ Anötö oc nem mbec gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm.

26 Asa naŋ gauc gêm bu iŋ gêm akiŋ Anötö ɻapep, magoc gêm gôlinj dau ndê êmbala dom,

---

* **1:25** ɻagac naŋ to Hibru tôc asê bu yomsu amanju gitôm dom bu ndic dabij lau bu sêti lau gitêŋ (7:19; 10:1). Bocdinaŋ lau daêsam gauc gêm bu yom naŋ Jems to pi Anötö ndê yomsu ɻandô, naŋ hêganôŋ yomsu amanju dom, magoc hêganôŋ ɻawaé ɻayham. Bu ɻawaé ɻayham whê sa bu Yisu gic dabij yomsu pwac akwa-ŋga hoŋ (Mat 5:17) ô yac, ma ɻyalau Dabuŋ gêm gôlinj lau sêkêŋ whin̄-ŋga ma gêm ɻac sa bu sêsa lêŋ gitêŋ tôm yomsu sôm (Rom 8:2-4).

naŋ kêsau dau. Ma gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm bu nem akin Anötö, naŋ gitôm gêŋ ɿambwa ma gic Anötö tandô ɿayham dom. ²⁷ Mac bu anem akin Anötö ɿalêŋ gitêŋ naŋ iŋ oc lic ɿayham, goc akôm gêŋ bocdec. Anem mosibu ti lauwöh sawa naŋ sêhôc ɿawapac, naŋ sa. Ma ambo ahê têŋ mêtê ɿadômbwi nom-ŋga hoŋ.

2

Datoc lau hoŋ sa

¹ O aneŋ asidôwai, mac naŋ akêŋ whinj yac neŋ ɿawasi ɿadau Pômdau Yisu Kilisi. Atoc lau tiwaê ma lau waêm̄ba hoŋ sa ɿalêŋ tigeŋ. ² Mboe mac akac daôm sa tu alic om-ŋga, ma ɿamalac lu sêšôc sêmeŋ. Ngac daŋ sôc ɿakwê ɿawasi ti gôlônj gol, magoc ɿgac daŋ iŋ ɿgac ɿalôm sawa naŋ sôc ɿakwê akwa gweleŋ-ŋga. ³ Mac oc akôm sake? Mboe mac oc atoc ɿgac ti ɿakwê ɿawasi sa, ma asôm têŋ iŋ bu, “Am ndöc pôŋ ɿayham dindec,” a? Ma asôm têŋ ɿgac ɿalôm sawa, “Am lhac ɿambu-ŋga dê,” me “Ndöc nom dindec yêc yac gahiŋ-ŋga,” a? ⁴ Mac bu akôm bocdinaŋ ma atoc mac nem lau ɿatô sa hôc gêlêc lau ɿatô su, dec mac atôm lau sêmatôc yom-ŋga naŋ si gauc tisac.

⁵ O aneŋ asidôwai atac whinj-ŋga, aŋgô su naŋ. Lau naŋ lau nom-ŋga sêlic bu lau ɿalôm sawa, naŋ Anötö tac whinj bu êŋyaliŋ ɿac sa bu sêkêŋ whinj ɿan̄ga, dec sêti lau ti lêlôm yêc iŋ aŋgô-ŋga. Ma iŋ oc kêŋ ɿac sêwêkaiŋ gameŋ undambê-ŋga naŋ iŋ gic bata bu kêŋ têŋ lau naŋ atac whinj iŋ. Yom dau iŋ yom ɿandô. ⁶ Magoc

mac apu lau ɳalôm sawa. Ma lau ti lêlôm naŋ mac atoc ɳac sa, naŋ sêtoc mac sa ô dom. ɳac sêlic ɳayham bu sêŋgwiniŋ mac, ma ɳac bu sêtap yom daŋ sa pi mac, dec ɳac oc sêwê mac atêŋ lau sêmatôc yom-ɳga andi. ⁷ Yomandô! Ma têŋ ndoc lau dau sêŋgwiniŋ mac, naŋ sêpu mac nem ɳadau ndê ɳaê ɳayham whinj.

⁸ Anötö ndê yomsu naŋ sêto yêc bocdec bu, “Atac whinj lau meŋpaŋ am-ɳga gitôm mac atac whinj daôm,” naŋ tiŋamata yomsu hoŋ naŋ sêhêganônj ɳamalac si lêŋ sêmbo sêwhinj dandi-ɳga ma piŋ ɳac hoŋ dôŋ sépitigenj. Mac bu daŋam wambu yomsu dau, dec mac oc atoc nem asidôwai sa ɳapep. ⁹ Magoc mac bu atoc lau tiwaê sa ma apu lau waêmba, dec mac akôm sac, ma yomsu dau kêmatôc mac, ma tôc asê bu mac lau aŋgilì yomsu-ɳga. ¹⁰ Aö wasôm têŋ mac, bu asa naŋ daŋga wambu yomsu hoŋ ɳapep, magoc kêgilì yomsu ɳalhô atêc daŋ, naŋ gitôm ɳamalac naŋ kêgilì yomsu hoŋ. ¹¹ Anötö dau kêŋ yomsu daŋ bocdec, ‘I’ “Kôm gêŋ mockaiŋ-ɳga dom,” ma kêŋ daŋ tiyham bocdec, ‘I’ “Ndic ɳamalac ndu dom.” Am bu kôm mêtê mockaiŋ-ɳga dom, tigeŋ am bu ndic ɳamalac daŋ ndu, naŋ dec am gitôm ɳamalac kêgilì yomsu hoŋ-ɳga.

¹² Mac aŋyalê su bu ɳasawa sauŋ Anötö oc êŋsahê mac, êŋkuc yomsu naŋ in kêŋ bu êŋgapwêc yac su. Bocdinaŋ dec asôm yom ti akôm nem mêtê hoŋ ɳapep eŋ. ¹³ Mac bu tamwalô lau dom, dec Anötö oc tawalô mac dom têŋ in ndê bêc matôc-ɳga. Tamwalô lau, ma mac oc atap in ndê matôc sa dom.

Dakôm mêtê ɳayham tôc yac neŋ dakêŋ whinj asê

¹⁴ O aneŋ asidôwai. Namalac daŋ bu sôm, “Aö gakêŋ whinj Yisu Kilisi,” magoc kôm mêtê ɳayham dom, dec iŋ ndê kêŋ whinj ɳandô mba, ma oc nem iŋ si dom. ¹⁵ Mac bu alic awhê me ɳgac kêŋ whinj-ɳga daŋ naŋ pônda ɳakwê ti gêŋ daneŋ-ɳga, dec mac oc akôm sake? ¹⁶ Mac bu asôm têŋ iŋ bu, “Am ndi ti yom malô, ma oc ɳayham bu am tap nem gêŋ daneŋ-ɳga ti ɳakwê sa,” magoc akêŋ gêŋ daŋ bu anem iŋ sa dom, dec mac nem akêŋ whinj oc ɳandô mbasi. ¹⁷ Bocdinaŋ, asa naŋ sôm bu iŋ kêŋ whinj, magoc kôm ɳa-sakiŋ dom, naŋ ndê kêŋ whinj gitôm gêŋ batê.

¹⁸ Mboe ɳamalac daŋ oc sôm, “Aö gakêŋ whinj, dec gitôm,” ma daŋ oc sôm bu, “Aö gakôm mêtê ɳayham, dec gitôm.” Oyaê! Am bu ɳamalac naŋ mêtê ɳayham mbasi, dec ɳalêŋ bocke aö oc wanjalê bu am kêŋ whinj ɳandô? Magoc lic mêtê ɳayham dec aö gakôm gambo, oc tôc aneŋ gakêŋ whinj asê têŋ am. ¹⁹ Bocke? Am toc daôm sa bu am kêŋ whinj bu Anötö tigen dê mbo, a? Aluê! Nalau sac sêkêŋ whinj bocdinaŋ sêwhinj, ma sêtöc dau ɳandô!

²⁰ Am ɳamalac gauc mbasi-ɳga! Am nem kêŋ whinj naŋ mêtê ɳayham mbasi, naŋ ti gêŋ ɳambwa. Gauc nem yom bocdec. ²¹ Aban Abraham iŋ bu kêŋ iŋ ndê atu Aisak ti da pi alta, ma tu dinaŋ-ɳga dec Anötö gêlic iŋ bu ɳgac gitêŋ. ²² Mac hoŋ alic su naŋ. Abraham ndê kêŋ whinj ti iŋ ndê gweleŋ sêpuc dau dôŋ. Ma iŋ ndê gweleŋ ti sakiŋ gic dabîŋ iŋ ndê kêŋ whinj.

23 Yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bu, “Abraham kêt whinj Anötö dec Anötö gêlic iŋ ti ŋgac gitêŋ.” Yom dau ŋandô sa pi gêŋ naŋ iŋ kôm, ma Anötö dau sam Abraham bu iŋ ndê silip.

24 Bocdinaŋ mac hoŋ alic! Dakêŋ whinj ŋambwa kôm yac dati lau gitêŋ yêc Anötö aŋgôŋga dom. Gêŋ naŋ dakôm tu daŋaŋ wambu Anötö-ŋga, ma yac neŋ dakêŋ whinj, naŋ lu-lu sêkôm yac dati lau gitêŋ. *25* Ma gêŋ danj tiyham. Gauc nem awhê seŋ-ŋga Rahab. Iŋ gêm yaom lau Israel-ŋga naŋ sêtip gameŋ Kanan-ŋga, ma kêmasaŋ ŋac si lêŋ bu sêlhö sêndi. Ma tu dinan-ŋga Anötö gêlic iŋ bu awhê gitêŋ.

26 Namalac naŋ wayahô mbasi, naŋ iŋ gêŋ batê. Ma yac bu dakêŋ whinj magoc dakôm mêtê ŋayham dom, dec yac neŋ dakêŋ whinj gitôm gêŋ batê bocdinaŋ.

3

Dayob êmbalaŋ

1 Aneŋ asidôwai, aŋgô su naŋ! Têŋ Anötö ndê bêc êmatôc lau-ŋga, naŋ iŋ oc kip yac lau naŋ andôhôŋ iŋ ndê mêtê têŋ lau, naŋ sa ŋapep pi yac mba gweleŋ dau. Tu dinan-ŋga mac nem asa bu ti kêdôhôŋwaga mêtê-ŋga, naŋ kôc gauc pi yom dau muŋ su naŋ. *2* Mêtê sac kôm yac hoŋ dapeŋ ŋalêŋ daêsam. Namalac naŋ gitôm bu yob ndê êmbala e sôm yom so danj dom, naŋ ŋamalac gitêŋ, ma gitôm bu nem gôliŋ iŋ ndê ŋamlîc ŋagêŋ hoŋ ŋapep.

3 Lau naŋ sêndöc hosi ŋahô, naŋ sêkêŋ ain sôc hosi whasunj, bu sênenem gôliŋ hosi ma sêkac

iŋ kwi êŋkuc ɳac si atac whinj. ⁴ Ma akôc gauc pi waŋ atu-tu. Mbu ɳadinda peŋ lac sac andô, magoc gôlinj atêc dinaŋ kēŋ iŋ kêtí kékuc ɳac gôlinj-ɳga ndê atac whinj. ⁵ Nalêŋ tigen, yac êmbalaŋ iŋ gêŋ sauŋ andô daŋ yêc ɳamlic ɳagêŋ hoŋ, magoc iŋ yom datoc dauŋ sa-ɳga daêsam ɳahu. Mac aŋyalê bu ya ɳamsi sauŋ daŋ gitôm bu ti ya atu ma neŋ pwa atu daŋ su. ⁶ Ma yac êmbalaŋ dau gitôm ya. Yêc yac neŋ ɳamlic ɳagêŋ hoŋ, sac ɳahu yêc êmbalaŋ, ma yac bu dayob ɳapep dom, dec sac oc êŋsôwec e nem ɳamlic sambuc ahuc ma kôm yac neŋ têm dambo tarlı-ɳga hoŋ tisac. Ma sac naŋ ɳahu yêc êmbalaŋ, naŋ meŋ akêŋ ya lambwam-ɳga.

⁷ Lau ɳatô sêkôc bôc ti mbac ma sêyob e gêŋ dau timalô. Ma gitôm bu sêkôm mboc ma gêŋ gwêc-ɳga timalô bocdinaŋ. ⁸ Magoc lau danj sêtôm dom bu oc sênem malô êmbala. Bu ɳamalac êmbala iŋ gêŋ sac naŋ yêc teŋ dom, ma ɳamalic sac gêm iŋ ahuc. ⁹ Yac tam danje yac neŋ Pômdau ti Damaŋ undambê-ɳga ɳa êmbalaŋ, magoc ɳamalac naŋ Anötö kêmasaŋ bu sênem iŋ aŋgô sêmbo nom, naŋ yac dapucbo ɳac ɳa gêŋ tigen dinaŋ. ¹⁰ Aŋgô su naŋ. Mbèc ti yom sac, lu-lu sêsa akêŋ whaŋsuŋ tigen. O anen asidôwai, mêtê dau iŋ sac sambuc! ¹¹ Mac gauc gêm bocke? Oc tôm bu gwêc ma bu ɳayham tu danôm-ɳga lu-lu sêsa akêŋ bubata tigen? Mba! ¹² O anen asidôwai. Gitôm dom bu datap bu danôm-ɳga sa yêc gwêc ɳalôm. Ma gêŋ daŋ tiyham. Oc datap wa ɳandô sa yêc a kiŋ, me a kiŋ ɳandô yêc wa? Mba.

Lau tigauc sêkôm mêtê ɻayham

¹³ Mac nem asa iŋ ɻamalac tigauc, naŋ toc dau sa pi ndê gauc dom, magoc kôm mêtê ɻayham ma sa lêŋ gitêŋ ej, tu bu tôc gêŋ dau asê. ¹⁴ Tigeŋ mac lau naŋ asa lêŋ atoc daôm sa tu ahôc gêlêc asidôwai-ŋga, me mêtê lêmuj-ŋga bu yêc mac nem ɻalôm, naŋ atoc daôm sa me aŋsau daôm bu mac lau tigauc lec dom. ¹⁵ Bu lau naŋ sêkôm mêtê lêmuj-ŋga ti mêtê sêhôc gêlêc dau-ŋga, naŋ si gauc meŋ akêŋ Anötö ndê dom. Mêtê dau ɻahu yêc nom, kêkuc ɻamalac nom-ŋga si gauc ɻambwa, ma meŋ akêŋ Sadaŋ ndê. ¹⁶ Mêtê lêmuj-ŋga ti ahôc gêgêlêc daôm-ŋga bu yêc mac nem ɻalôm, dec mac oc apinj daôm dôŋ ɻapep dom, ma mêtê sac tidau-tidau oc nem mac ahuc. ¹⁷ Asa naŋ kôc gauc ɻayham yêc Anötö ndê, naŋ gêŋ ɻamata-ŋga iŋ oc kôm mêtê ɻawasi ej. Iŋ oc yob dau bu tac ɻandê ɻagahô dom, ma iŋ oc ti ɻamalac atac whiŋ lau ti sôc yom ɻapu-ŋga. Iŋ ɻamalac tawalô lau-ŋga ma ndê gwelenj oc nem ɻandô daêsam. Iŋ oc kôm mêtê ɻayham têŋ lau tiwaê ma têŋ lau waêmba sêwhiŋ, ma oc êjsau lau daŋ dom. ¹⁸ Lau naŋ sêkôm gêŋ malô ma sêhê wamba lau, naŋ sêtôm lau naŋ sêsô gêŋ ɻawhê ɻayham sip si ôm. Ma ɻac si gwelenj dau oc nem ɻandô bu ɻac ma lau daêsam sêtap lêŋ gitêŋ sa.

4

Lêŋ atac whiŋ gêŋ nom-ŋga-ŋga

¹ Akôc gauc pi gêŋ naŋ kôm mac atac ɻandê ti asôm daôm. Aö wasôm têŋ mac, bu mêtê dau

mej akēj mac nem ɣalôm akwa, naŋ kac mac tu asa lēj atac whinj gēj nom-ɣga-ɣga. ² Gēj naŋ mac atac whinj, naŋ mac atap sa dom, ɣahu bu mac aten tēj Anötö dom. Mac tamgatu gēj dau ɣapanj e mac atac ɣandê sa ti asôm daôm, ma mac oc akôm mwasac e nditôm bu andic ɣamalac ndu. Magoc mac atôm dom bu akôc gēj naŋ mac atac whinj. ³ Ma têm ɣatô mac aten gēj tēj Anötö, magoc inj kēj tēj mac dom. Mac atap sa dom, ɣahu bu mac aten gēj dau tu bu amwasiŋ daôm-ɣga ɣambwa, ma gauc dinaŋ inj solop dom.

⁴ Mac atôm lau mockaiŋ-ɣga, bu mac ahu Anötö sinj ma asap gēj nom-ɣga dōj. Mac aŋgô! Asa naŋ tac whinj gēj nom-ɣga hōc gêlêc, naŋ Anötö ndê silip dom, inj Anötö ndê ɣacyo.

⁵ Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ whê sa bu ɣalau naŋ Anötö kēj mbo yac neŋ ɣalôm, naŋ gêm lêmuŋ yac neŋ gatuŋ ma tac whinj ɣandô bu dasap inj dōj ɣapanj. Gauc nem yom dau ɣapep, bu inj yom ɣambwa dom. ⁶ Anötö kēj ndê mwasinj tēj yac tu bu puc yac dōj pi lēj sac-ɣga. Tu dinaŋ-ɣga sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö kêgwiniŋ lau naŋ sêtoc dau sa, magoc kêmwasinj lau naŋ sêngwiniŋ dau. *[Prov 3:34]*

⁷ Bocdinaj asôc Anötö ɣapu. Apuc daôm dōj tēj Sadaŋ bu êntôm mac dom. Amasuc inj su ma inj oc lhö su yêc mac. ⁸ Atigasuc Anötö dec inj oc tigasuc mac. Mac lau naŋ akôm mêtê sac, naŋ aŋwasinj amam ma ahu mêtê dau siŋ. Ma mac lau naŋ aŋkuc Anötö ti gauc lu-lu, naŋ amasaŋ nem ɣalôm ɣawasi sa. ⁹ Anem daôm kwi ma

ataŋ tu mac nem sac-ŋga. Mac nem mbwac nem dau kwi ti daŋgibo, ma mac nem atac ŋayham nem dau kwi ti atac ŋawapac. ¹⁰ Aŋgwininj daôm yēc Pômdau aŋgô-ŋga, goc iŋ oc toc mac sa.

Aŋgôlinj yom pi nem asidôwai dom

¹¹ O asidôwai, aŋgôlinj yom pi daôm dom. Asa naŋ gêm dôhôŋ dau pi ndê asidôwa daŋ, naŋ gêlic asidôwa dau sac ma sôm yom pu iŋ-ŋga, naŋ pu yomsu ma gêlic yomsu dau sac whinj.* Ma am bu pu yomsu, dec am sôc yomsu dau ŋapu dom. ¹² Anötö naŋ kēŋ yomsu, naŋ ndê ŋaclai yēc bu nem lau si, me seŋ ŋac su. Ma iŋ tawasê oc êŋsahê lau hoŋ pi ŋac si mêtê. Bocdinanj am asa dec gauc gêm bu êmsahê nem asidôwai?

Datoc dauŋ sa dom

¹³ Aö wasôm yom pi lau naŋ gauc gêm bu sêti ŋadau dau. Mboe ŋamalac danj oc sôm yom bu, “Kwahic dec me laŋsê, aö watêŋ malac atu danj wandi, wanem gweleŋ nditôm yala danj sambuc, ma watap mone daêsam sa.” ¹⁴ Mac atôm dom bu aŋyalê gêŋ naŋ oc hôc asê têŋ laŋsê. Mac alic nem têm ambo tamli-ŋga bu iŋ gêŋ atu, a? Mba! Iŋ gitôm yawalec naŋ puc pi meŋ magoc ŋasawa sauŋ eŋ hê su. ¹⁵ Gauc nem bu ati ŋadau tu amasaŋ daôm nem lêŋ asa-ŋga dom, magoc asôm yom bocdec bu, “Pômdau bu lic ŋayham, dec yac oc ambo taŋli ma akôm gêŋ bocdec me

---

* **4:11** Lau atu-tu gauc gêm bu Jems kôc gauc pi yomsu tigeŋ bu ‘Atac whinj nem asidôwai tôm am tac whinj daôm,’ dec to yom dinaŋ. Yomsu dau yēc Lev 19:18; ma Jem 2:8.

gêŋ bocdê.” ¹⁶ Magoc mac lau wachuc naŋ êlêmê atoc daôm sa, ma mac nem mêtê dau iŋ mêtê sac. ¹⁷ Bocdinaj asa naŋ kêyalê lêŋ ɻayham magoc kôm dom, naŋ kôm sac.

5

Jems kēŋ puc lau ti lêlôm

¹ Mac lau ti lêlôm naŋ ac mone ti wapa daêsam sa, naŋ aŋgô! Apuc daŋgibo sa ma ataŋ pi ɻawapac naŋ gic waê bu tap mac sa têŋ bêc ɻambu-ŋga. ² Awa ti wapa ma ɻakwê naŋ mac ac sa tu daôm-ŋga, naŋ hôc gêlêc su ma yêc ɻambwa e da nôm ma sop seŋ su. ³ Oyaê! Bêc ɻambu-ŋga meŋ kêpiŋ su, magoc mac akôm bu andic nem awa silba ma gol sa ɻapanj. Mac oc atap matôc sa tu mac nem awa naŋ hêko wêmbwa e da nôm su. Ma tu gêŋ dinaŋ-ŋga dec mac nem ɻamsôm oc tisac whinj, gitôm ya gêŋ mac. ⁴ Aŋgô! Mac aŋgamiŋ ɻaoli ɻayham têŋ lau naŋ sêkôm gweleŋ têŋ mac. Ma Pômdau Naclai ɻadau ɻogô ɻawaé ma oc êmatôc mac pi gêŋ dau. ⁵ Mac ambo nom ti amwasinj daôm kêlêc, atôm bôc naŋ seŋ gêŋ ɻawahô e sêtôp atu, ma sêŋyalê dom bu ɻasawa sauŋ ɻac si ɻadaui oc sêndic ɻac ndu ma sêneŋ. ⁶ Mac êlêmê amatôc lau gitêŋ ma akic yom bu andic ɻac ndu, magoc lau dau sêkêŋ kisa mac dom.

Dahôc ɻawapac ti atac pa su

⁷ Bocdinaj asidôwai, ahôŋ Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ŋga ti nem atac pa su. Lau naŋ sêso gêŋ sip ôm, naŋ sêhôŋ gêŋ dau bu nem ɻandô. Sêmbo ti atac pa su ma sêhôŋ u bu ndic ma ac bu

pi tôm ηandoc. ⁸ Ma mac bocdinaŋ. Ndoc meŋ kēpiŋ bu Pômdau oc mbu meŋ, dec apuc daôm dônj bu alhac ηan̄ga, ma ahôŋ iŋ ti nem atac pa su.

⁹ O asidôwai, asec daôm dom. Mac bu asec daôm, dec oc atap Anötö ndê matôc sa, bu iŋ ndê bêc êmatôc lau-ŋga meŋ kēpiŋ, gitôm iŋ dau meŋ kalhac mac nem andu ηagatam.

¹⁰ Asidôwai, akôc gauc pi propet akwa-kwa. Nac sêhôc ηawapac daêsam, magoc sêhoc yom asê sem Pômdau aŋgô ti atac pa su. Gauc nem ηac si lêŋ dinaj ma aŋkuc. ¹¹ Lau naŋ sêhôc ηawapac ti atac pa su, naŋ yac tampiŋ ηac. Mac aŋgô minj pi Job, naŋ hôc ηawapac daêsam, magoc gêŋ dau ku iŋ dulu dom, iŋ kalhac ηan̄ga. Ma mac anyalê bu tinambu Pômdau gêm iŋ sa tiyham. Yomandô! Pômdau iŋ tawalô yac ma atac apu yac ηandô.

¹² O aneŋ asidôwai, ayob daôm tu gêŋ atu dindec-ŋga. Mac bu akôm gêŋ dan̄, dec asôm, “Aêc,” ma yom dau gitôm. Mac bu akôm dom, dec asôm, “Mba,” ma mac nem yom dau gitôm. Atôc amam pi undambê me pi nom me pi gêŋ dan̄ tu bu andic senej nem yom-ŋga dom. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec oc atap Anötö ndê matôc sa.

Yom dateŋ mbec-ŋga

¹³ Mac nem asa bu tap ηawapac sa, naŋ teŋ mbec. Ma mac nem asa naŋ atac ηayham sa, naŋ nem wê ma êmpinj Pômdau. ¹⁴ Mac nem asa bu gêmbac, naŋ kêŋ yom têŋ gôlôwac dabun̄ si lau bata sêmen̄, ma sêteŋ mbec tu iŋ-ŋga ma sêmbac ndip kwi pi iŋ ηagôlôŋ sênem Pômdau

aŋgô. ¹⁵ Mbec naŋ mac ateŋ ti akēŋ whinj, naŋ oc nem ɣamalac gêmbac dau sa. Pômdau oc nem iŋ sa ma kôm iŋ ɣayham sa tiyham. Ma iŋ ndê sac bu yêc, goc teŋ mbec tu gêŋ dau-ŋga whinj, ma Pômdau oc suc kwi. ¹⁶ Bocdinaŋ asa naŋ kôm sac, naŋ hoc ɣayom asê têŋ asidôwa danj, ma asidôwa dau teŋ mbec tu iŋ-ŋga. Akôm bocdinaŋ, ma ateŋ mbec pi mac nem asidôwai naŋ gêmbac, bu akôm ɣac ɣayham sa tiyham. Mbec naŋ ɣamalac gitêŋ danj teŋ, naŋ mbec ti ɣaclai, ma oc nem ɣandô. ¹⁷ Gauc nem propet Elaija. Iŋ ɣamalac gitôm yac. Iŋ teŋ mbec bu u ndic dom, dec u gic dom gitôm yala tö ma ayô 6. ¹⁸ Goc iŋ teŋ mbec tiyham, dec Anötö kêŋ u gic ma gêŋ ôm-ŋga sem ɣandô tiyham.

Danem lau naŋ sêhu Anötö ndê lêŋ siŋ, naŋ sa

¹⁹ Aneŋ asidôwai. Mac nem daŋ bu hu Anötö ndê lêŋ ti yom ɣandô siŋ, ma daŋ bu nem iŋ ndê ɣalôm kwi ma kôc iŋ mbu meŋ tiyham, ²⁰ dec anyalê gêŋ bocdec. Asa naŋ gêm ɣamalac sac kwi bu hu mêtê sac siŋ, naŋ kêgaho iŋ su yêc seŋ mbac ndu-ŋga, ma gêm iŋ sa bu tap ɣagêyô sa tu iŋ ndê sac daêsam-ŋga dom.

**Anötö ndê Yom Léñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Léñsêm Wakuc New
Testament**

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048